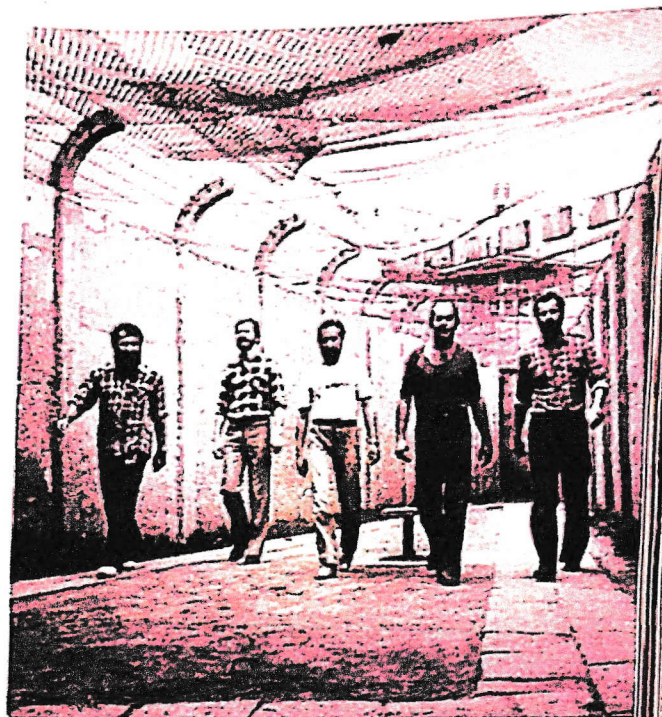

Opór społeczny

Choć generał Jaruzelski pokonał „Solidarność”, nie zdołał jej zniszczyć. W stanie wojennym związek zszedł do podziemia – gdzie istniał i działał.

Niektórzy z przywódców „Solidarności” zdołali uniknąć aresztowania. Ukrywali się przed MO i SB – zmienili wygląd, nie chodzili do pracy, mieszkali u sympatyków związku. Wiosną 1982 r. utworzyli podziemną Tymczasową Komisję Koordynacyjną NSZZ „Solidarność”. Przyjęła ona taktykę „**długiego marszu**” – pokojowej walki, która skłoni władzę do ugody i przyznania społeczeństwu swobód demokratycznych. Zwolennikiem „długiego marszu” był także Lech Wałęsa, zwolniony z internowania w listopadzie 1982 r. Podziemna „Solidarność”:

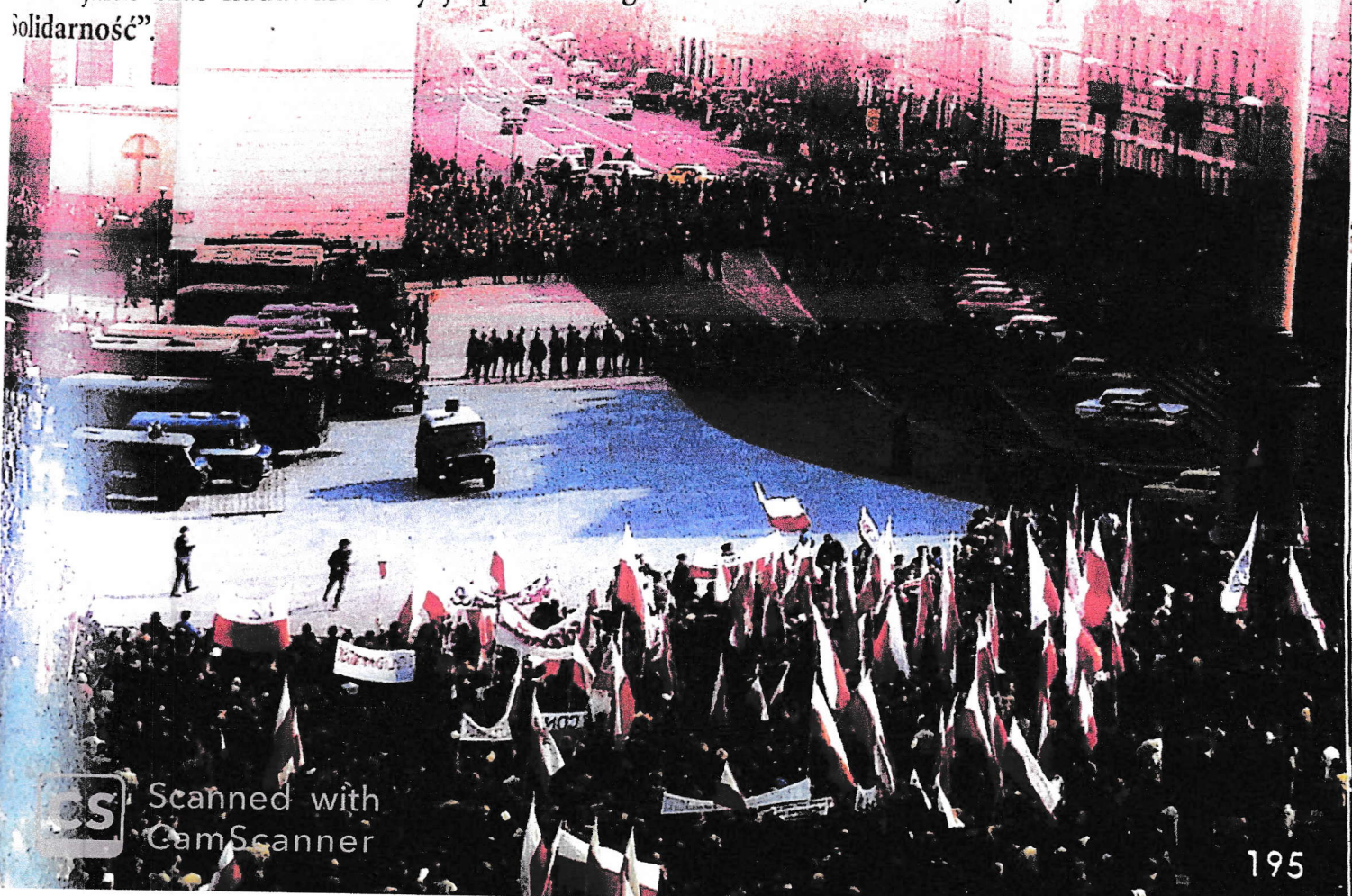
1. Prowadziła nielegalną **działalność wydawniczą**. Do 1985 r. ukazało się co najmniej 1700 tytułów czasopism (większość istniała krótko) i drugie tyle książek.
2. W latach 1982 i 1983 organizowała wielotysięczne **manifestacje** (np. nielegalny pochód 1-majowy w Gdańsku, w którym wzięło udział ok. 50 tysięcy ludzi). Demonstracje były zwykle brutalnie tłumione przez ZOMO.
3. Organizowała akcje protestacyjne, takie jak palenie świeczek w oknach i noszenie przypiętych do ubrania **oporników*** (na znak oporu przeciwko władzy).
4. Co jakiś czas nadawała audycje podziemnego **Radia Solidarność**.

Internowani działacze „Solidarności” podczas spaceru w więzieniu w Białoleścu (1982).

opornik – tu: niewielki przyrząd będący elementem obwodu elektrycznego

Demonstracja zwolenników „Solidarności” na placu Zamkowym w Warszawie (3 maja 1982). Jeszcze jest spokojnie.

Po rozproszeniu demonstracji pokazanej na s. 195: strumień wody z milicyjnej polewaczki uderza w grupkę zwolenników „Solidarności”, którzy chronią się w bramie Zamku Królewskiego w Warszawie (3 maja 1982).

Sklep mięsny w Warszawie (29 grudnia 1981). Ludzie wykupili cały towar.

Opór przeciwko stanowi wojennemu i władzom PRL nie ograniczał się do działań podziemnej „Solidarności”. Miał powszechny charakter, zwłaszcza w dużych miastach.

1. Na znak protestu przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego ok. 850 tysięcy członków PZPR (z 3 milionów) wystąpiło z partii.

2. Liczni aktorzy i dziennikarze bojkotowali państwowe media.

3. Kościół wspierał opozycjonistów (także niewierzących). Zapewniał pomoc represjonowanym, używał sal na niezależne spotkania dyskusyjne, przedstawienia teatralne, projekcje filmów.

Trzeba jednak powiedzieć, że część społeczeństwa popierała stan wojenny – choć nieliczni wierzyli w socjalizm. Wśród zwolenników generała Jaruzelskiego przeważali karierowicze oraz ludzie wygodni, którzy nie chcieli się narażać.

Inni, a było ich bardzo wielu, nie interesowali się stanem wojennym, lecz zajmowali własnymi sprawami. Ludzi takich zaczęło przybywać, gdy okazało się, że opór przeciwko władzy nie daje żadnych efektów.

5. Na czym polegała taktyka „długiego marszu”?

6. Przedstaw formy działania podziemnej „Solidarności”.

7. Co to znaczy, że opór przeciwko stanowi wojennemu i władzom PRL miał powszechny charakter?